4327561

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : Registration No. :											

A1 – 2024

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ / Subject Code	09 (NS)

ಸಂಸ್ಕೃತ / SANSKRIT

[ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳು] [ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 46] [ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Time : 3 Hours 15 Minutes] [Total No. of questions : 46] [Max. Marks : 80]

ಸೂಚನೆಗಳು :

1. *ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ A, B, C ಮತ್ತು D ಗಳೆಂಬ 4 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ.*
2. *ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.*
3. *ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.*
4. *ವಿಭಾಗ 'A' ದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.*

Instructions :

1. *This question paper consists of four parts as A, B, C and D.*
2. *All parts are compulsory.*
3. *Every part should be answered as per the given instruction for each and every respective part.*
4. *For 'Part-A' questions, only the first written answer will be considered for evaluation.*

Scanned with OKEN Scanner

PART – A

(10 × 1 = 10)

I. अधोनिर्दिष्टानां प्रश्नानाम् उत्तराणि कोष्ठकात् उद्धृत्य लिखत।

1) विश्वस्य मातरः काः?

अ) समुद्राः　　आ) नद्यः

इ) पर्वताः　　ई) सरोवराः

2) वृद्धपक्षिराजस्य नाम किम्?

अ) दीर्घापाङ्गः　　आ) कपिञ्जलः

इ) तीक्ष्णदंष्ट्रः　　ई) चिरञ्जीवी

3) प्रव्राजकः वणिजः गृहं किमर्थम् अगच्छत्?

अ) भिक्षार्थम्　　आ) भोजनार्थम्

इ) विहारार्थम्　　ई) व्यापारार्थम्

4) गौतमी का?

अ) पोष्यपुत्री　　आ) वृद्धतापसी

इ) दासी　　ई) प्रतीहारी

5) राणाप्रतापः कस्मिन् ग्रामे अजायत?

अ) मेवाड　　आ) चितौड

इ) कुम्बल　　ई) हल्दीघाट्

6) महाश्वेता स्नातुं कुत्र आगच्छति?

अ) अच्छोद सरः　　आ) स्नानगृहम्

इ) मानससरः　　ई) मन्दाकिनीम्

7) सुन्दरस्य पिता कः ?

अ) गणेशः　　आ) महेशः

इ) गोविन्दः　　ई) शङ्करः

Scanned with OKEN Scanner

8) 'विधिविलसितम्' इति पाठे वज्रकीट प्रसङ्गः कर्णस्य इमं गुणं सूचयति?

अ) दुर्गुणम् आ) सहनगुणम्

इ) मननगुणम् ई) श्रवणगुणम्

9) 'धेनुसहस्रेषु वत्सः मातरं गच्छति' इति वाक्यानुसारेण कृतं कर्म इमम् अनुगच्छति।

अ) छात्रम् आ) अध्यापकम्

इ) कर्तारम् ई) सुभाषितकारम्

10) 'सः यत्र कुत्रापि भवतु कालेज् आनेतव्य एव'। इति वाक्यं कृष्णशास्त्रिमहोदयस्य किम् भावम् सूचयति?

अ) कोपम् आ) असूयम्

इ) शिष्यवात्सल्यम् ई) जुगुप्साम्

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत। (5 × 1 = 5)

11) इतः स्वर्गश्च ____________ मध्यश्चान्तश्च गम्यते।

12) यस्य मरणकालः समायातः तस्येन्द्रियाणि ____________ प्राप्नुवन्ति।

13) अङ्गुलीयकशून्या मे ____________।

14) कष्टपरम्परायाः अपि काचन ____________ भवेत्।

15) वत्स ____________ उन्मील्याद्य पश्य।

(चक्षुषी, अङ्गुलीः सीमा, ग्लानिं, मोक्षश्च, अपेहि)

III. संयोजयत। (5 × 1 = 5)

16)

	क		ख
i)	गान्धर्वविधिना	a)	ब्रह्मा
ii)	प्रजापतिः	b)	कुङ्कुमम्
iii)	अलङ्कारमिव	c)	प्रेरयतीन्द्रियम्
iv)	ललाटे	d)	ब्रह्मचर्यस्य
v)	विषयः	e)	उपयेमे
		f)	वृक्षः

Scanned with OKEN Scanner

PART – B

IV. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (चतुर्णामेव) (4 × 2 = 8)

17) भारतवर्षस्य प्रसिद्धपञ्चनदीनां नामानि लिखत।

18) विक्रमादित्यः राक्षसं किम् उपदिशति ?

19) महाश्वेतायाः वपुषि यौवनं कथं पदं कृतम् ?

20) वज्राख्यः कीटः किं करोति ?

21) कोषः किमर्थं संरक्ष्यः ?

22) शास्त्रीणाम् पाठनक्रमः।

V. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (चतुर्णामेव) (4 × 2 = 8)

23) अद्य प्रभृति मनुष्य भक्षणं परित्यज।

24) अनार्य ; आत्मनो हृदयानुमानेन पश्यसि।

25) मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते।

26) किं माम् अन्यथा सम्भावयसि।

27) अहो। गुरुकुलवैभवम्।

28) परीक्षार्थं इतोऽपि समयावकाशः विद्यते।

Scanned with OKEN Scanner

PART – C

VI. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत (द्वयोरेव)

(2 × 3 = 6)

29) विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः।
तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः॥

30) प्रविष्टो जातु भिक्षार्थमेकस्य वणिजो गृहे।
स ददर्श शुभां कन्यां भिक्षामादाय निर्मताम्॥

31) कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुट शरीरलावण्या।
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम्॥

32) विषयामिषलोभेन मनः प्रेरयतीन्द्रियम्।
तन्निरुन्ध्यात् प्रयत्नेन जिते तस्मिन् जितेन्द्रियः॥

VII. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (चतुर्णामेव) (4 × 5 = 20)

33) 'पुराण भारतम्' इति पाठे भारतं कथं वर्णितम् इति विवृणुत।

34) विक्रमादित्यस्य प्रभाणेव राक्षसः कथं परिवर्तितः?

35) 'निर्विमर्शा हि भीरवः' इति शीर्षिकायाः स्वारस्यं विवृणुत।

36) अङ्गुलीयकप्रसङ्गः शकुन्तलायाः जीवने कीदृशं महत्वम् आवहति?

37) महाराणाप्रतापेन देशरक्षणार्थं अनुभूतां कष्टपरम्परां वर्णयत।

38) 'अनुरागोदयः' इति पाठानुसारेण पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत।

39) 'सा शान्तिः' इति पाठस्य सारांशं स्ववाक्यैः संगृह्य लिखत।

Scanned with OKEN Scanner

PART – D

VIII. यथा निर्देशं कुरुत। (त्रयाणामेव) (3 × 3 = 9)

40) सन्धिं विभजत। सन्धिं योजयत। (त्रयाणामेव)

i) भरणाच्च।

ii) एकैकम्।

iii) कश्चित् + आसीत्।

iv) ततः + ततः।

v) सर्वो + अपि।

41) विग्रहवाक्यं लिखत। समस्तपदं लिखत। (त्रयाणामेव)

i) परानुग्रहः।

ii) कन्यारत्नम्।

iii) अनुद्धताः।

iv) अरण्यस्य मार्जालः।

v) कमनीयं रूपं यस्याः सा।

42) पदपरिचयं कुरुत। (त्रयाणामेव)

i) त्यक्त्वा।

ii) आदाय।

iii) भवितुम्।

iv) हृष्टः।

v) अध्येतव्यः।

Scanned with OKEN Scanner

43) प्रयोगं परिवर्तयत।

अ) अहम् एतद् धनं स्वीकर्तुं न इच्छामि।

अथवा

आ) मया सा दृश्यते।

44) सलक्षणं अलङ्कारं निर्दिशत।

अ) चिच्छेदः पापस्य कपिः निग्रहज्ञ इव क्रुधा।

अथवा

आ) अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरी भवति सौहृदम्।।

45) संस्कृतभाषया अनुवदत। (1 × 5 = 5)

ಒಮ್ಮೆ ರಾಜರ್ಷಿಯಾದ ಜನಕಮಹಾರಾಜನ ಬಳಿ ಋಷಿಗಳು ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. – 'ಹೇ ರಾಜನ್, ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಯೋಗಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ?' ಎಂದು. ಆಗ ಜನಕನು 'ಎಲೈ ಋಷಿವರ್ಯರೇ, ನೀವು ಸ್ವತಃ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ, ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು.

Scanned with OKEN Scanner

Once the sages went to the king Janaka and asked him – 'Oh king, how can you perform both protection of the subjects and accomplishing Yoga simultaneously?' The king replied – 'Oh great sages, I think you are questioning me though you yourselves know it'. Everything happens in this world by the grace of Almighty. I discharge my duties with the feeling that nothing is mine 'so this is possible'.

IX. 46) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत। **(4 × 1 = 4)**

एकस्मिन् ग्रामे एकः ब्राह्मणः आसीत्। तस्य एकः कुमारः बभूव। तस्मिन् पुत्रेण सह ब्राह्मणः एकस्मिन् दिने अन्य ग्रामं प्रति गच्छति स्म। तदा मार्गे सः बालकः 'तात, व्याघ्रः आगतः' इति आक्रोशत्। यावत् पिता परावृत्य पश्यति, तावत् व्याघ्रः नासीत्। ततः भूयः कियत् दूरं गतयोः तयोः बालकः 'व्याघ्रः आगतः' इति पुनः आक्रोशत्। पूर्वमिवाधुनापि वृथा आक्रोशतीति पिता अपरावृत्य अगच्छत्। व्याघ्रः आगत्य बालकं जग्राह। येन पुत्रो व्यापादत। अतः मृषा भाषणं वचनं न कोऽपि श्रद्धते।

प्रश्नाः

i) एकस्मिन् ग्रामे कः आसीत्?

ii) बालकः किम् आक्रोशत्?

iii) पिता किमर्थम् अपरावृत्य अगच्छत्?

iv) अस्याः कथायाः नीतिः का?

Scanned with OKEN Scanner